

Účetní výkazy za Českou republiku za účetní období roku 2023

28.11.2024 09:00

oddělení Účetní výkaznictví státu

<u>English version (https://www.mfcr.cz/en/regulation-and-taxes/consolidated-financial-statements-of-the-czech-rep/2023/consolidated-financial-statements-of-the-czech-rep-59577)</u>

Ministerstvo financí České republiky zveřejňuje účetní výkazy za Českou republiku za účetní období roku 2023 sestavené podle zákona o účetnictví a konsolidační vyhlášky státu.

- Souhrnný výkaz majetku a závazků státu 2023 (807,65 kB)
- Souhrnný výkaz nákladů a výnosů státu 2023 (504,40 kB)
- Příloha (480,40 kB)

Zpráva o účetních výkazech za Českou republiku za účetní období roku 2023

Ministerstvo financí sestavilo účetní výkazy za Českou republiku za rok 2023. Veřejnost tak má příležitost seznámit se s hospodařením České republiky a získat informaci o struktuře a výši majetku a závazků, nákladech, výnosech a celkovém výsledku hospodaření.

Účetní výkazy za Českou republiku byly sestaveny na základě účetních záznamů konsolidovaných jednotek státu (celkem 18 192 účetních jednotek), na které lze pomocí účetní konsolidace pohlížet jako na jeden subjekt.

Účetní výkazy za Českou republiku sestavené na **akruální a konsolidované bázi** umožňují sledovat vývoj hospodaření České republiky v dlouhodobějším horizontu a vhodně doplňují Státní závěrečný účet (tj. informace o rozpočtovém hospodaření státu a územních samospráv prostřednictvím salda příjmů a výdajů), který hodnotí výsledky hospodaření na bázi peněžních toků. **Údaje z účetnictví a rozpočtu tak poskytují veřejnosti komplexní informace o hospodaření České republiky.**

V letošním roce byla Zpráva o účetních výkazech za Českou republiku zpracována v modernizované podobě s cílem nabídnout ji širšímu okruhu čtenářů v dostupnějším rozsahu. Zpráva je nově publikována v HTML formátu. Důraz je kladen na výstupy z konsolidace a samotný proces konsolidace je uveden v příloze č. 1 a 3. V příloze č. 2 je k dispozici vývoj jednotlivých položek účetních výkazů za Českou republiku od roku 2016 do roku 2023. Náměty na doplnění nebo úpravu nového formátu Zprávy o účetních výkazech za Českou republiku lze zaslat na e-mailovou adresu konsolidace@mfcr.cz.

Základní pravidla pro sestavení účetních výkazů, proces konsolidace, legislativní rámec a přehled nejdůležitějších účetních zásad jsou uvedeny v příloze č. 1.

<u>Příloha č. 1 - Proces konsolidace, legislativní rámec a přehled</u> <u>nejdůležitějších účetních zásad (965,84 kB)</u>

Hlavní skutečnosti roku 2023

Tabulka č. 1: Hodnoty z účetních výkazů za Českou republiku za rok 2023 (v mld. Kč)					
Hodnoty ze souhrnného výkazu majetku a závazků státu	2023	2022	Změna		
Aktiva	7 503,8	7 153,0	+4,9%		
Stálá aktiva	5 328,1	5 064,1	+5,2%		
Oběžná aktiva	2 175,7	2 088,9	+4,2%		
Pasiva	7 503,8	7 153,0	+4,9%		
Vlastní kapitál	2 089,3	2 136,9	-2,2%		
Cizí zdroje	5 414,5	5 016,2	+7,9%		
Hodnoty ze souhrnného výkazu nákladů a výnosů státu	2023	2022	Změna		
Celkové náklady	3 655,5	3 330,8	+9,7%		
Celkové výnosy	3 575,3	3 295,8	+8,5%		
Konsolidovaný výsledek hospodaření běžného účetního období	-87,1	-57,1	-52,5%		

- Aktiva České republiky činila 7 503,8 mld. Kč, tj. o 4,9 % více než v předchozím roce. Růst aktiv České republiky o 350,8 mld. Kč byl způsoben především růstem hodnoty položky stavby o 168,9 mld. Kč a dále růstem položek movitých věcí, pozemků a nedokončeného dlouhodobého majetku.
- Peněžní prostředky ve vlastnictví konsolidovaných jednotek státu dosahovaly výše 1 048,7 mld. Kč, tj. o 46,4 mld. Kč více (+4,6 %) než v roce 2022. Peněžní prostředky územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí (včetně jimi zřízených příspěvkových organizací) dosáhly v roce 2023 částky 490,8 mld. Kč (v roce 2022 částky 413,3 mld. Kč). V průběhu roku 2023 tedy zvýšily územní rozpočty objem svých úspor o 77,5 mld. Kč, tj. o 18,7 %. S největším objemem peněžních prostředků disponovalo Hlavní město Praha (bez městských částí), a to ve výši 119,5 mld. Kč (meziroční nárůst o 26,4 mld. Kč, tj. o 28,4 %).
- Aktiva České republiky byla financována z 27,8 % vlastním kapitálem ve výši 2 089,3 mld. Kč a ze 72,2 % cizími zdroji ve výši 5 414,5 mld. Kč. Cizí zdroje představovaly především vydané dlouhodobé dluhopisy v hodnotě 3 018,8 mld. Kč, přičemž největší objem dlouhodobých dluhopisů v hodnotě 2 861,7 mld. Kč vydalo Ministerstvo financí, u kterého došlo k meziročnímu nárůstu o 299,4 mld. Kč.
- Vlastní kapitál (čistá aktiva) České republiky dosáhl částky 2 089,3 mld. Kč, což představuje meziroční pokles o 2,2 %. Tento pokles byl způsoben mj. meziročním zhoršením konsolidovaného výsledku hospodaření.
- Cizí zdroje České republiky (dluhy) ve výši 5 414,5 mld. Kč meziročně vzrostly o 398,3 mld. Kč, tj. o 7,9 %. Hlavním důvodem byla nutnost pokrytí schodku státního rozpočtu roku 2023 emisí státních dluhopisů.
- Česká republika jako celek vykázala za rok 2023 konsolidovaný výsledek hospodaření ve výši -87,1 mld.
 Kč, a byla tedy ve ztrátě. Ztráta se oproti roku 2022 prohloubila o 30,0 mld. Kč.

- Náklady České republiky meziročně vzrostly o 9,7 % na 3 655,5 mld. Kč. Výsledek hospodaření České republiky byl negativně ovlivněn růstem sociálních dávek v podobě růstu důchodů (meziročně +95,5 mld. Kč) a příspěvku na bydlení (meziročně +9,3 mld. Kč), náklady spojenými s kompenzacemi plynoucími ze zastropování cen elektřiny a plynu (meziročně +51,8 mld. Kč), růstem nákladů na obsluhu státního dluhu (meziročně +20,4 mld. Kč) a růstem mzdových nákladů u konsolidovaných jednotek státu (meziročně +40,5 mld. Kč).
- Výnosy České republiky meziročně vzrostly o 8,5 % na 3 575,3 mld. Kč. Pozitivně na výsledek hospodaření působily zejména vyšší výnosy z dotací přijatých z prostředků rozpočtu Evropské unie, zejména z Národního plánu obnovy (meziročně +45,2 mld. Kč), vyšší výnosy z daní a poplatků včetně sdílení (meziročně +141,3 mld. Kč) a nárůst výnosových úroků (meziročně +30,1 mld. Kč), především vlivem výnosů z uložených peněžních prostředků konsolidovaných jednotek státu u finančních institucí.
- V knize podrozvahových účtů jsou zachyceny dlouhodobé podmíněné pohledávky ze zahraničních transferů ve výši 518,5 mld. Kč (z toho alokace peněžních prostředků EU fondů pro programové období 2021-2027 ve výši 501,1 mld. Kč). Meziroční pokles položky o 13,7 % byl způsoben zejména vlivem dočerpávání peněžních prostředků z programového období 2014-2020.
- Konsolidované jednotky státu, které se nejvíce podílely na hodnotě aktiv České republiky, jsou Skupina ČEZ,
 Ředitelství silnic a dálnic ČR, Hlavní město Praha, Ministerstvo financí a Správa železnic, státní organizace.
- Mezi rozvahovým dnem 31. 12. 2023 a dnem sestavení účetních výkazů za Českou republiku za rok 2023 postihly v září 2024 řadu krajů rozsáhlé povodně. Náklady spojené se sanací povodňových škod a přímá pomoc obyvatelstvu v zasažených regionech budou mít dopad na výsledek hospodaření České republiky za rok 2024 a 2025.

V příloze č. 2 jsou uvedeny hodnoty z účetních výkazů za Českou republiku v členění na jednotlivé položky od roku 2016 do roku 2023.

<u>Příloha č. 2 - Vývoj jednotlivých položek účetních výkazů za</u>
<u>Českou republiku 2016 - 2023 (92,67 kB)</u>

Informace o konsolidačním celku Česká republika

Za účetní období roku 2023 bylo do konsolidačního celku Česká republika zahrnuto 18 192 subjektů, tj. o 6 konsolidovaných jednotek státu méně než v roce 2022. Tento pokles byl způsoben zejména zánikem několika konsolidovaných jednotek státu (např. zánik nebo sloučení příspěvkových organizací) nebo nesplněním

podmínky významnosti obchodními korporacemi pro účetní období roku 2023. Z významných změn v konsolidačním celku Česká republika lze uvést zánik státní příspěvkové organizace Zámek Štiřín a naopak zařazení nově vzniklé organizační složky státu Digitální a informační agentura.

Tabulka č. 2: Počet konsolidovaných jednotek státu v konsolidačním celku				
Druh konsolidované jednotky státu	2023	2022	Δ 2023-22	
CELKEM	18 192	18 198	-6	
Vládní část (ústřední vláda)	692	690	2	
Organizační složky státu	281	280	1	
Státní fondy	6	6	0	
Státní příspěvkové organizace	207	209	-2	
Obchodní korporace	111	108	3	
Státní podniky, národní podnik, státní organizace	29	29	0	
Veřejné výzkumné instituce	57	57	0	
Další právnické osoby	1	1	0	
Municipální část (místní samospráva)	17 493	17 501	-8	
Obce	6 254	6 254	0	
Kraje	13	13	0	
Městské části hl. m. Prahy	57	57	0	
Dobrovolné svazky obcí	690	690	0	
Obchodní korporace	326	324	2	
Příspěvkové organizace	10 150	10 160	-10	
Další právnické osoby (nadace, o.p.s.)	3	3	0	
Ostatní subjekty	7	7	0	
Zdravotní pojišťovny	7	7	0	

V roce 2023 dosahovala konsolidovaná jednotka státu průměrně 412,5 mil. Kč konsolidovaných aktiv. Ve srovnání s rokem 2022 došlo k meziročnímu nárůstu o 19,4 mil. Kč, který byl způsoben zejména zvýšením hodnoty staveb, samostatných hmotných movitých věcí nebo peněžních prostředků na účtech konsolidovaných jednotek státu.